

Oznámenie o strategickom dokumente

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2016 – 2023, aktualizácia č.1 06/2021“

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov: Mesto Jelšava
2. IČO: 00328341
3. Adresa sídla: Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:
MVDr. Milan Kolesár
primátor mesta Jelšava
Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava
tel.: 0584482631
email: primator@jelsava.sk
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:
Ing. Erika Lelkeš
vedúca oddelenia územného a strategického plánovania, miestneho rozvoja a cestovného ruchu
Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava
tel.: 0907 708 593
email: erika.lelkes@jelsava.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov: „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2016 – 2023, aktualizácia č.1 06/2021“
2. Charakter: „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2016 - 2023“ je spracovaný ako strednodobý strategický plánovací dokument pre

trvalo udržateľný rozvoj územia. Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje PHSR ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Mesto Jelšava sa v roku 2021 zapojila do iniciatívy podpory dobiehajúcich regiónov Catching – up regions (CURI). Jednou z hlavných pripravovaných aktivít podpory mesta Jelšava je aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je súčasťou pre plánovanie investícií s použitím Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). Pôvodný PHSR malo mesto Jelšava platný na roky 2016-2022. Vypracovaním tejto aktualizácie zároveň dochádza k predĺženiu jeho platnosti do roku 2023. Na aktualizácii Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava spolupracovali predstavitelia mesta, členovia fokusovej skupiny, kolektív zamestnancov, externých odborníkov a facilitátorov z Banskobystrického samosprávneho kraja v súčinnosti s expertmi Svetovej banky a poradcami Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. V súčinnosti s predstaviteľmi mesta Jelšava a kolektívom BBSK bola vytvorená pracovná skupina tzv. fokusová skupina na čele s facilitátorkou a odborníkmi Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity. Fokusová skupina pozostávala z obyvateľov mesta Jelšava, ktorí zastupovali rôzne profesijné, záujmové, národnostné, vekové a ďalšie skupiny obyvateľov. Fokusová skupina sa stretávala pravidelne, pracovala na základe online platformy od konca apríla až do konca júna 2021. Hlavnými témami fokusovej skupiny boli:

- vízia mesta o 10 rokov
- identifikácia silných, slabých stránok ako aj príležitostí, ohrozenia a stanovenie problémov v kontexte rozvoja mesta Jelšava
- identifikácia potrieb mesta v nadväznosti na projektové zámery

Počas procesu fokusovej skupiny súčasne prebiehala aj analýza aktuálneho stavu mesta, boli identifikované rozvojové potreby v rámci aktualizácie PHSR, stanovené indikatívne alokácie projektov zo strany samosprávy, vyhodnotenie plnenia pôvodného PHSR 2016-2022. Na základe analýzy aktuálneho stavu mesta, záverov z fokusovej skupiny, identifikácie rozvojových potrieb mesta a indikatívnych alokácií pripomienok a odporúčaní zo strany expertov Svetovej banky boli zapracované zmeny a aktualizované jednotlivé časti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava v súlade s Metodikou tvorby PHRSR 2020. Zrealizované investičné aj neinvestičné projekty za obdobie 2016-2020 sú zapracované ako príloha č.6.

Finálna verzia aktualizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava bola pripomienkovaná expertmi Svetovej banky, zástupcami mesta ako aj kolektívom Banskobystrického samosprávneho kraja.

3. Hlavné ciele: Cieľom PHSR je spracovanie takého súhrnu cieľov a opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja územia a ktoré smerujú k uspokojovaniu potrieb súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil možnosti uspokojovania potrieb budúcich generácií. Účelom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je vytvorenie rozvojového programu územia, ktorý vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jeho obyvateľov a zároveň je v súlade s prijatými nadradenými koncepciami vyššej úrovne.
4. Obsah: Obsah PHSR je legislatívne vymedzený v § 7, ods. zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Posledná novelizácia tohto zákona zaviedla povinnosť spracovania PHSR podľa novej „Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC.“ Táto prináša záväznú štruktúru dokumentu v členení na časti:

ÚVOD – popisuje obsah dokumentu a prináša stručné zhrnutie prípravy PHSR, východiskových dokumentov a inštitucionálneho a časového zabezpečenia jeho spracovania

ANALYTICKÁ ČASŤ – obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mesta Jelšava, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mesta

STRATEGICKÁ ČASŤ – obsahuje stratégiu rozvoja mesta Jelšava pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja mesta rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia

PROGRAMOVÁ ČASŤ – obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta Jelšava

REALIZAČNÁ ČASŤ – je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta Jelšava, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta Jelšava s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie

programu rozvoja mesta Jelšava formou akčného plánu, prioritizáciu projektových zámerov

FINANČNÁ ČASŤ – obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja mesta Jelšava

5. Uvažované variantné riešenie: PHSR mesta Jelšava 2016 – 2023 je vypracovaný v jednom variante riešenia. Hlavné ciele a priority umožňujú alternatívny prístup pri realizácii stratégie, ako aj jednotlivých projektoch pri riešení jednotlivých priorít, ktoré budú individuálne posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Termín	VIII.2015	IX.2015	X.2015	XI.2015	XII.2015	I.2016	II.2016	III.2016	IV.2021	V.2021	VI.2021
Úvod	x								x		
Analytická časť		x	x							x	
Strategická časť				x						x	
Programová časť					x					x	
Realizačná časť						x					x
Finančná časť							x				x
Záver								x			x

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom: PHSR mesta Jelšava je vypracovaný v súlade s princípmi uvedenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, Partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020, Návrhu Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027, Vízii a stratégii rozvoja Slovenska do roku 2030, operačnými programami, rešpektuje odvetvové koncepcie na národnej a regionálnej úrovni.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie: Mestské zastupiteľstvo mesta Jelšava

9. Druh schvaľovacieho dokumentu: Uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta Jelšava

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy: Vstupmi strategického dokumentu sú verejne dostupné relevantné údaje o danom území získané z rôznych súvisiacich strategických a rozvojových dokumentov, podkladov od subjektov pôsobiacich na území mesta Jelšava.

2. Údaje o výstupoch: Výstupmi strategického dokumentu sú:

vytýčenie strednodobej stratégie rozvoja mesta Jelšava na roky 2016 – 2023

- Akčný plán na obdobie n+2, obsahujúci návrh konkrétnych opatrení, projektov a aktivít na zabezpečenie naplnenia strategických priorít, cieľov, vytýčených v strategickej a programovej časti
- Stanovenie časového harmonogramu, spôsobu monitorovania a hodnotenia

Výstupom PHSR mesta Jelšava bude zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mesta v troch hlavných pilieroch : hospodárskom, sociálnom a environmentálnom. Výstupom budú aktivity prispievajúce k rozvoju mesta. Cieľom je dobudovanie infraštruktúry, zlepšenie dostupnosti a efektívnosti verejných služieb, tvorba pracovných miest, zlepšenie konkurencieschopnosti, zlepšenie životného prostredia. Výstupy implementácie budú vyhodnocované na základe sledovania hodnôt stanovených merateľných ukazovateľov. Súčasťou bude finančný plán na zabezpečenie priorít a cieľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Nakoľko PHSR mesta Jelšava 2016-2023 ako strednodobý strategický dokument má všeobecný charakter bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou. Očakávajú sa priame a nepriame pozitívne vplyvy na životné prostredie. Samostatné investičné zámery budú podliehať posudzovaniu vplyvu na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Napĺňanie strategických cieľov, vytýčených v PHSR, je podmienené realizáciou navrhovaných projektov, aktivít a opatrení. Pri realizácii investičných projektov predpokladáme dopad a vplyv na dotknuté územie. Navrhované projekty a aktivity však majú za cieľ prispieť k vyváženému rozvoju územia, preto by za predpokladu rešpektovania legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia nemalo dôjsť k negatívnym dopadom na zložky životného prostredia. Cieľom PHSR mesta Jelšava 2016-2023 v samostatnej časti Prioritná oblasť Environmentálna PO III je zlepšenie stavu vidieckej krajiny a ochrana životného prostredia v meste Jelšava – podpora aktivít smerujúcich k účinnej ochrane ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v k.ú. mesta Jelšava.

Špecifický cieľ III/1 Budovanie a modernizácia environmentálnej infraštruktúry

Opatrenie 3.1

- Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodného hospodárstva – kanalizácie, ČOV, vodovody, protipovodňové opatrenia

Opatrenie 3.2

- Budovanie a modernizácia infraštruktúry odpadového hospodárstva – sanácia skládok, separovaný zber, kompostovanie, minimalizovanie tvorby odpadov

Opatrenie 3.3

- Budovanie a modernizácia energetického hospodárenia – znižovanie energetickej náročnosti budov, využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom, rozvoj moderných systémov zásobovania teplom

Opatrenie 3.4

- Revitalizácia spustnutých lokalít, revitalizácia vodných tokov, revitalizácia rybníkov, studní a ich okolia, výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (líniové výsadby), výsadba verejnej zelene

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie cieľov a aktivít, nie je možné bližšie špecifikovať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR. Predpokladá sa pozitívny na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľstva. Dokument obsahuje návrhy, ciele a opatrenia zamerané na zlepšenie kvality života.

5. Vplyv na chránené územia

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie cieľov a aktivít, nie je možné bližšie špecifikovať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Vo väzbe na ciele a priority sa nepredpokladajú priame vplyvy na chránené územia a neovplyvnia režim ich ochrany. Aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR. V zmysle zákona 543/2003 Z.z. o ochrane prírody a krajiny SR Platí 1. stupeň ochrany, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

Natura 2000

Na území mesta a okolia **sa nevyskytujú:**

-Chránené krajinné oblasti (CHKO)

-Národné parky a ochranné pásma (OP) Chránené areály a (OP) Národné prírodné pamiatky a prírodné pamiatky +(OP)

-Národné prírodné rezervácie a prírodné rezervácie +(OP)

Územia európskeho významu v k.ú. mesta Jelšava

Názov Tri peniažky

Kód územia SKUEV0001

Rozloha 140,51 ha

Správca územia NP-Muránska planiny

Katastrálne územie- Jelšava

Názov Alúvium Muráňa

Kód územia SKUEVO285

Rozloha 226,33 ha

Správca územia NP- Muránska planina

Katastrálne územie- Bretka, Jelšava, Jelšavská Teplica, Licince, Lubeník, Meliata, Mokrú Lúku, Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Lehota, Muránska Zdychava, Revúca, Revúcka Lehota, Revúčka, Šivetice

Na južnej a juhovýchodnej časti k.ú. hraničí mesto s ochranným pásmom Národného parku Slovenský kras.

Národný park svojím ochranným pásmom a hranicou nezasahuje do riešeného územia.

Prístupová cesta do **Ochtinskej aragonitovej jaskyne** vedie cez kataster mesta Jelšava. **Ochtinská aragonitová jaskyňa je zaradená do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.** Na k.ú. mesta sa nachádzajú **chránené časti prírody- prírodné pamiatky- Jaskyne Jelšovského krasu**, ktorý predstavuje najzápadnejší výbežok slovenského krasu.

Ďalšie významné časti prírody a krajiny s biotopmi chránených organizmov na k.ú. mesta:

- Západný svah Hrádku s masívnym výskytom **snežienky**

-Priestor **Tri peniažky** -Skalka-Slovenská skala ako **xeotermné krasové spoločenstvo** s výskytom vzácnych druhov flóry a fauny

-Priestor Žobráckej doliny. Jedná sa o lokalitu, ktorá je významná výskytom druhov **Crex crex** a **Aquila pomarina**

-**Oblasť Žobráckej doliny** je významná z hľadiska rozmnožovania obojživelníkov a bol tu zaznamenaný hojný výskyt druhu **Chrapkáč pol'ného**

Predpokladáme, že sa realizácia cieľov a opatrení PHSR bude mať aj napriek možnému stretu záujmov ochrany prírody a krajiny s cieľmi zlepšenia kvality obyvateľov regiónu pozitívny vplyv v území. Konkrétne aktivity podliehajú posudzovaniu vplyvov na v ŽP podľa zákona č.24/2006 Z.z. v platnom znení, kde sa v rámci procesu posudzovania navrhnu opatrenia na elimináciu resp. minimalizáciu vplyvov na ŽP.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu:

Vzhľadom k tomu, že PHSR mesta Jelšava 2016-2023 má všeobecný charakter bez presného stanovenia spôsobu aktivít, riziká s uplatňovaním dokumentu nie je možné špecifikovať. PHSR mesta Jelšava 2016-2023 má za cieľ rozvoj územia a zlepšovanie kvality životného prostredia a priority a ciele sú nastavené tak, aby boli riziká eliminované, nepredpokladá sa riziko s jeho uplatňovaním. Samostatné investičné zámery budú posudzované v rámci procesu realizácie posudzovania vplyvov na ŽP podľa zákona.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

PHSR mesta Jelšava 2016-2023 rieši územie mesta Jelšava. Vzhľadom k tomu, že má všeobecný charakter bez presného stanovenia spôsobu realizácie aktivít, riziká s uplatňovaním dokumentu nie je možné špecifikovať.

IV. **Dotknuté subjekty**

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

- obyvatelia mesta Jelšava
- Fyzické a právnické osoby, pôsobiace na území mesta Jelšava majúce vplyv na jeho hospodársky a sociálny rozvoj

2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknutý samosprávny kraj:

- Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja Nám. SNP 23 974 01 Banská Bystrica

3. Dotknuté orgány štátnej správy:

- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Revúca, Odbor starostlivosti o životné prostredie Komenského 40, 050 01 Revúca
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica

4. Dotknuté susedné mestá:

Revúca

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia:

Prílohou oznámenia je predmetný dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava 2016-2023, ktorý pozostáva z textovej časti, doplnenej tabuľkami a grafmi.

2. Použité materiály:

Územný plán veľkého územného celku je Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. v znení zákona č.309/2014 Z.z.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Návrh Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

Nadradené strategické dokumenty / KURS, Európa 2020, Partnerská dohoda 2014-2020/

Odvetvové koncepcie BBSK

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Jelšava, 26.07.2021

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Erika Lelkeš, vedúca oddelenia územného a strategického plánovania,
miestneho rozvoja a cestovného ruchu, Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky
499, 049 16 Jelšava

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia:

MVDr. Milan Kolesár, primátor mesta Jelšava, Mestský úrad, Námestie
Republiky 499, 049 16 Jelšava

V Jelšave, 26.07.2021

MVDr. Milan Kolesár
primátor